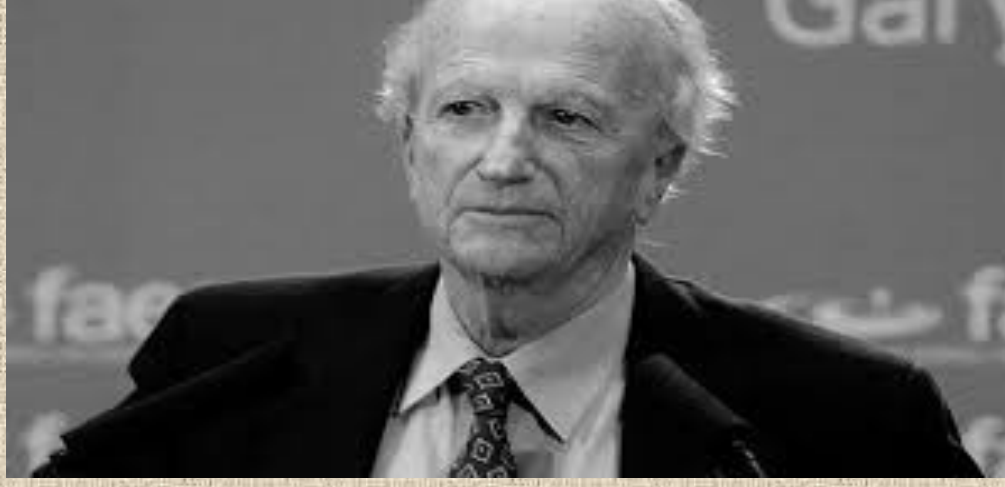

NOBEL EKONOMİ ÖDÜLLERİ

İktisat bilimi alanında dünyanın en prestijli ödülü kabul edilen Nobel İktisat ödülü, İsveç Kraliyet Bilimler Akademisi tarafından, 1992 yılında Gary S. Becker'a (Chicago Üniversitesi, ABD) verilmiştir. Becker bu ödüle "mikroekonomik analizin insan davranışları ve ticari olmayan tutumlar üzerindeki etkilerine yönelik katkılarından dolayı" layık görülmüştür.

Gary S. BECKER - 1992 NOBEL EKONOMİ ÖDÜLÜ

Yaşam Öyküsü: Küçük bir işletme sahibi babanın oğlu olan Gary S. Becker, Pennsylvania'ya bağlı bir maden ocağının bulunduğu Pottsville kasabasında 1930 yılında doğmuştur. Becker ilk evliliğini 1954 yılında yapmış ve bu evliliğinden Judy ve Catherine isiminde iki tane kızı olmuştur. Becker'in ilk eşi 1970 yılında vefat ettiği için, 1980 yılında Ortadoğu uzmanı bir tarihçi olan Guity Nashat ile ikinci evliliğini yapmıştır. Becker eşinin bir insan ve meslektaş olarak hayatının daha iyi olmasında önemli bir tamamlayıcı konuma sahip olduğunu ifade etmiştir. Bu evlilikten Michael ve Cyrus isiminde iki oğlu olmuştur. 3 Mayıs 2014'te Chicago'da yaşamını yitirmiştir.

Eğitim-Kariyer: İlk ve orta öğretimini tamamladığı Brooklyn'daki ilköğretim okulu, hem Becker'i hem de 1987 yılı Nobel İktisat ödülü sahibi olan Robert Solow gibi değerli ekonomistleri yetiştirmiştir. Becker'in, ekonomiye ilk ilgisi, babasının görme yeteneğinin zayıflaması nedeniyle finans, borsa ve ekonomi ile ilgili haberleri babasına okuması esnasında oluşmaya başlamıştır. Princeton Üniversitesi'nde başladığı iktisat eğitimini 3 yılda bitirmeye karar vermiştir. Son yılda iktisata ilgisi azalmasına karşın eğitimine Chicago Üniversitesi'nde devam etmiş, buradan 1951 yılında mezun olmuştur. Milton Friedman ve George Stigler'le aynı dönemde bu üniversitenin ekonomi bölümünde çalışmış olan Jacob Viner'in; Becker için, "benim bu ana kadar rastlamış olduğum en iyi öğrencidir" ifadesi dikkat çekicidir. Becker, 1953 yılında yüksek lisans ve 1955 yılında ise doktora derecelerini almıştır. 1957 yılında yardımcı doçent olarak hem New York'taki Columbia Üniversitesi'ne hem de Ulusal Ekonomik Araştırmalar Bürosu'na atanmıştır. Daha sonraları bu üniversitede Doçent ve Profesör olmuştur. Bu üniversitedeki 12 yıllık çalışma deneyiminden sonra akademik olarak kendini yenileyemediğini düşünmüş ve bu üniversiteden ayrılmıştır. Önce 1969-1970 yıllarda Chicago'daki Ford Vakfı'nda ziyaretçi profesör olarak görev yapmış, devamında 1970'ten 1983'e kadar Chicago Üniversitesi ekonomi bölümünde profesör olarak çalışmıştır. 1983 yılında Becker'in, iktisat bölümündeki görevine paralel olarak aynı zamanda sosyoloji bölümüne de ataması yapılmıştır. Becker 1985'ten 2004'e kadar Business Week dergisinde her ay düzenli olarak yazılar yazmıştır. 2004'ten sonra Chicago Üniversitesi'nden bir başka önemli isim olan Richard Posner ile birlikte bir blogda haftalık yazılar kaleme almıştır. 1990 yılından itibaren ise California'daki Stanford Üniversitesi'nde yer alan Hoover Enstitüsünde görev yapmaktadır.

Hobileri: En büyük hobisinin geniş çapta okuma yapmak olduğu bilinmektedir.

İktisat Bilimine Katkıları: Son yıllarda iktisat biliminin kazandığı en orijinal ve etkili iktisatçılarından birisidir. Onun orijinallliği ekonominin alanını genişletmesi ve sosyal bilimler alanındaki çeşitli önemli problemleri iktisat teorisinin metodolojisiyle çözmek konusunda önemli başarılar göstermesidir. Becker'in beşeri sermaye üzerine yapmış olduğu çalışmalar yerleşik iktisat bilimine yapmış olduğu en önemli katkıdır. Becker'in toplumdaki sosyal sorunları matematiğin dilini kullanarak iktisat biliminin kavramsal çerçevesine aktararak geliştirmiş olduğu modellerin önemi, kendisinden sonra birçok bilim adamının bu modellerden yararlanarak yeni araştırma alanları geliştirmesinden de anlaşılmaktadır. Becker, geniş bir alana yayılmış olan insan davranışlarını ve (piyasa dışı davranışlar da dahil olmak üzere) insan ilişkilerini mikro iktisadi analize dahil ederek mikro ekonominin alanını genişletmiştir. Hiç şüphesiz Becker'in modele dahil etmiş olduğu bu tür insan davranışlarının, daha önceleri sosyoloji, demografi ve kriminoloji gibi diğer sosyal bilimlerden araştırma konusu yapılmış olduğu bilinmektedir. Becker geliştirmiş olduğu iktisadi modeli, farklı tip insan davranışlarının gözlemlendiği dört farklı araştırma alanında kullanmıştır. Bunlar; beşeri sermaye yatırımlarına, bireylerin veya ailelerin çalışma ve evde kalmaya dönük zaman tahsislerindeki davranışlarına, insanların suç ve cezaya dönük tutumlarına ve son olarak emek ve mal piyasasında ayrımcılığa dönük davranışlar şeklinde sıralanabilir.